

UNIFORME METHODE VOOR DE WAARDEBEPALING VAN BOMEN

1 Beschrijving

De 'Uniforme Methode' maakt het mogelijk om op eenvoudige wijze de financiële waarde van een boom te berekenen aan de hand van zes factoren: de basiswaarde, de soortwaarde, de standplaatswaarde, de conditiewaarde, de plantwijzewaarde en de meerwaardefactor.

2 Gebruik van de uniforme methode

De 'uniforme methode' kan gebruikt worden voor:

- het bepalen van de actuele waarde van een boom of bomengroep;
- het vaststellen van een eis tot schadevergoeding bij schade aan bomen;
- het vaststellen van een premie voor de verzekering van een boom tegen schade;
- het opmaken van de inventariswaarde van een bomenbestand of een groene ruimte met bomen.

De 'uniforme methode' wordt niet gebruikt:

- als een beschadigde boom vervangen kan worden door een gelijkwaardig exemplaar. Men zal voor de berekening van de schadevergoeding in dat geval de actuele handelsprijs gebruiken (zie 4.3.1 – totale vernieling van een vervangbare boom);
- bij bomen met een productiefunctie zoals bomen in boomkwekerijen en boomgaarden waar, in geval van schade, normaliter het verlies aan opbrengst in rekening gebracht wordt;
- om de waarde van bomen in bossen en natuurgebieden te berekenen.

3 Berekening van de boomwaarde

De boomwaarde W verkrijgt men door vermenigvuldiging van zes factoren volgens de formule:

$$W = B \times S \times ST \times C \times P \times M$$

In deze formule is:

- W de boomwaarde in EUR;
- B de basiswaarde in EUR/cm²;
- S de coëfficiënt voor de Soortwaarde;
- ST de coëfficiënt voor de Standplaatswaarde;
- C de coëfficiënt voor de Conditiewaarde;
- P de coëfficiënt voor de Plantwijzewaarde;
- M de coëfficiënt voor de Meerwaarde inzake ecologie⁽¹⁾ en/of erfgoed⁽²⁾.

3.1 Berekening van de basiswaarde [B]

De basiswaarde wordt berekend met de formule:

$$B = Opp \times E$$

In deze formule is:

- B de basiswaarde, uitgedrukt in EUR;
- Opp de oppervlakte van de stamdoorsnede, uitgedrukt in cm²;
- E de eenheidsprijs, uitgedrukt in EUR/cm².

De oppervlakte van de stamdoorsnede wordt berekend uit een diametermeting op 1,3 m boven het maaiveld ⁽³⁾:

$$\text{Opp} = \pi \times \frac{d_1 \times d_2}{4}$$

Wanneer de stamomtrek van de boom ongeveer rond is, is de diameter d overal even groot:

$$d = d_1 = d_2 = \frac{\text{omtrek}}{\pi}$$

Wanneer de stamomtrek niet rond is, dan worden met behulp van een meetklem twee diameters, d₁ en d₂ loodrecht op elkaar, gemeten.

Wanneer de stam op 1,3 m een afwijkende vorm heeft waarbij de dikte abnormaal is, dan wordt een gemiddelde diameter berekend tussen de meting boven en onder de afwijkende vorm.

De eenheidsprijs E wordt jaarlijks berekend aan de hand van de prijzen gepubliceerd in de catalogi van een representatief aantal Vlaamse boomkwekerijen.

De actueel geldende eenheidsprijs kan geraadpleegd worden op de website van de Vereniging voor Openbaar Groen:

www.vvog.info

3.2 Bepaling van de soortwaarde [S]

De soortwaarde verschilt van boom tot boom en geeft voor een bepaalde boomsoort of -variëteit de verhouding weer tussen de gewogen gemiddelde prijs per cm² stamdoorsnede van die soort en de eenheidsprijs (euro/ cm²).

De soortwaarde kan sterk variëren (van 0,2 tot 9,0).

Om de soortwaarde te berekenen wordt van alle soorten de berekende gemiddelde prijs per cm² vergeleken met de berekende eenheidsprijs. Hoe groter de soortwaarde, hoe duurder een bepaalde soort is in de boomkwekerij.

De soortwaarde is een indicator van de moeilijkheidsgraad bij opkweek en teelt, de zeldzaamheid van voorkomen en de duur van opgroeien. De patentregeling voor bepaalde cultivars kan ook van invloed zijn op de soortwaarde.

De actuele soortwaarden kunnen geraadpleegd worden op de website van de Vereniging voor Openbaar Groen:

<http://www.vvog.info>

3.3 Bepaling van de standplaatswaarde [ST]

De waarde van een boom neemt toe naarmate de aanplantingsmogelijkheden voor een boom geringer en dus minder evident worden.

Hoe groter de bebouwingsdichtheid, hoe groter de waarde van de boom.

De standplaatswaarde varieert van 1 tot 0,6 (zie tabel 1).

ST	Omschrijving standplaats
1,0	Sterk verstedelijkte stads- of dorpskern
0,9	Gesloten bebouwing
0,8	Open en halfopen bebouwing
0,7	Overgangszone: bebouwde kom - landelijk gebied
0,6	Landelijk gebied

Tabel 1: Coëfficiënten voor de standplaatswaarde [ST]

3.4 Vaststelling van de conditiewaarde [C]

Bij het vaststellen van de conditiewaarde wordt rekening gehouden met:

- de actuele gezondheidstoestand van de boom
- de levensverwachting van de boom
- de vermoedelijke evolutie van de gezondheidstoestand. Met de mogelijk in het vooruitzicht gestelde kaprijpheid mag echter geen rekening gehouden worden.

Om de conditiewaarde (C) van een boom in te schatten is deskundigheid op het gebied van bomen vereist. Laat u eventueel bijstaan door een European TreeWorker of European TreeTechnician.

De conditiewaarde varieert van 1 tot 0,1 (zie tabel 2).

C	Omschrijving conditie
1	<p>Boom is in optimale conditie voor zijn levensfase (bladbezetting, knopzetting, scheutlengte, kroonarchitectuur, ...);</p> <p>EN</p> <p>vertoont weinig tot geen schade of aantastingen aan stam, gesteltakken of wortels;</p> <p>EN</p> <p>heeft een goede levensverwachting op lange termijn;</p>
0,9 – 0,7	<p>Boom is in goede conditie voor zijn levensfase (bladbezetting, knopzetting, scheutlengte, kroonarchitectuur, ...);</p> <p>EN/OF</p> <p>vertoont beperkte schade of aantastingen aan stam, gesteltakken of wortels;</p> <p>EN/OF</p> <p>heeft een goede levensverwachting op middellange termijn;</p>
0,6 – 0,4	<p>Boom heeft een matige conditie voor zijn levensfase (bladbezetting, knopzetting, scheutlengte, kroonarchitectuur, ...);</p> <p>EN/OF</p> <p>vertoont aanzienlijke schade of aantastingen aan stam, gesteltakken of wortels;</p> <p>EN/OF</p> <p>heeft een matige levensverwachting;</p>
0,3 – 0,1	<p>Boom heeft een slechte conditie voor zijn levensfase (bladbezetting, knopzetting, scheutlengte, kroonarchitectuur, ...);</p> <p>EN/OF</p> <p>vertoont zware schade of aantastingen aan stam, gesteltakken of wortels;</p> <p>EN/OF</p> <p>heeft een geringe levensverwachting;</p>

Tabel 2: Coëfficiënten voor de conditiewaarde [C]

3.5 Vaststelling van de plantwijzewaarde [P]

De ontwikkeling van het uiterlijk (de habitus) van een boom hangt in belangrijke mate af van de manier waarop hij geplant wordt. De plantwijzewaarde is een factor die dat in rekening brengt.

De waarde van een solitairboom, die aan alle kanten goed is uitgegroeid, wordt hoger geacht dan de waarde van een rijboom of een boom in groep, die door de naburige kronen beperkt wordt in zijn uitgroei.

De plantwijzewaarde varieert van 1 tot 0,4 (zie tabel 3)

P	Omschrijving plantwijze
1	solitair
0,9	perfecte rijbeplanting (zonder uitval)
0,8	rijbeplanting met belangrijke uitval
0,7	boom in groep van 2 - 5 stuks
0,6	boom in groep van 6 - 10 stuks
0,4	boom in grote dicht beplante groepen (>10 stuks) (ook bosachtige beplantingen, bospark)

Tabel 3: Coëfficiënten voor de plantwijzewaarde [P]

Voor de berekening van de waarde van een **meerstammige boom** wordt voor elke afzonderlijke stam een plantwijzewaarde van 0,7 in rekening gebracht (cfr. de P-waarde voor een boom in groep met 2 tot 5 stuks).

3.6 Vaststelling van de Meerwaarde [M]

Omdat het soms belangrijk kan zijn om voor sommige bomen een meerwaarde toe te kennen op basis van hun uitzonderlijke ecologische of erfgoedwaarde, wordt vanaf 1 januari 2019 een extra factor toegevoegd aan de oorspronkelijke factoren: de M-waarde.

Voor de meeste bomen die geen uitzonderlijke ecologische of erfgoedwaarde hebben wordt als meerwaardecoëfficiënt de waarde 1 gebruikt.

Wanneer een boom een duidelijke ecologische meerwaarde en/of een bijzondere erfgoedwaarde heeft (zie tabel 5 tot 8) waardoor een hogere financiële waarde te verantwoorden is, kan de Meerwaardefactor (M) gebruikt worden.

De M-factor varieert van 1 tot 2,5 (zie tabel 4)

M	Omschrijving meerwaarde inzake ecologie of erfgoed
1	Boom heeft geen of minder dan 3 specifieke kenmerken die de ecologische en/of erfgoedwaarde verhogen (zie tabellen 5, 6 en 7)
1,5	Boom heeft minstens 3 kenmerken van ecologische waarde EN/OF erfgoedwaarde OF Boom is opgenomen in de Vlaamse wetenschappelijke erfgoedinventaris ⁽⁴⁾ ;
2	Boom heeft minstens 4 kenmerken van ecologische EN/OF erfgoedwaarde OF Boom heeft minstens 2 kenmerken van ecologische waarde in combinatie met 1 kenmerk van zeer hoge ecologische waarde; OF Boom maakt deel uit van een (ruimere) bescherming als monument, cultuurhistorisch landschap of stads- en dorpsgezicht;
2,5	Boom is individueel beschermd als monument ⁽⁵⁾

Tabel 4: Coëfficiënten voor de meerwaarde inzake ecologie of erfgoed [M]

Kenmerken van ecologische waarde
Boom van een inheemse of ingeburgerde soort (<i>Castanea sativa</i> , <i>Juglans regia</i> , <i>Platanus x hispanica</i> , <i>Tilia x europaea</i>) – een actueel geldende lijst kan geraadpleegd worden op de website van de Koninklijke Vlaamse Imkersvereniging: https://www.konvib.be/images/stories/archief_forum/soortenlijst-inheemse-bomen-struiken.pdf
Boom met meerjarig vruchtlichaam van houtzwam (<i>Fomes</i> , <i>Fomitopsis</i> , <i>Ganoderma</i> , e.a.) van min. 10 cm breed
Boom met stamoppervlak voor minstens 1/3 begroeid met klimop
Boom heeft een hoge leeftijd voor de soort (zie tabel 8)
Boom met zware dode takken in de kroon (min. $\odot > 20$ cm en lengte > 50 cm)
Boom met spechtengat in stam of gesteltak

Tabel 5: Kenmerken van ecologische waarde

Kenmerken van zeer hoge ecologische waarde
Inrottingsholte \odot in stam of gesteltak > 10 cm of (spleetvormig) > 3 cm breed en > 50 cm lang
Boom met stamholtes die samen minstens 10% van het stamvolume innemen
Boom heeft een zeer hoge leeftijd voor zijn soort (zie tabel 7)

Tabel 6: Kenmerken van zeer hoge ecologische waarde

Kenmerken van erfgoedwaarde ⁽⁶⁾
Boom staat in een erfgoedcontext (bijv. in associatie met een bouwkundig element zoals een kapel, een watermolen, een historische hoeve, ...)
Boom staat op een traditionele locatie (bijv. hoekboom, beeldbepalende boom in een park of op een dorpsplein, ...)
Boom heeft initieel een traditionele snoeivorm: knotboom, leiboom, gekandelaarde boom, ...
Boom heeft een sociale of symbolische waarde (bv. herdenkingsboom, ...)

Tabel 7: Kenmerken van erfgoedwaarde

Leeftijdstabel bomen ⁽⁷⁾	hoge leeftijd	zeer hoge leeftijd
Kort levende soorten <i>Populus</i> , <i>Salix</i> , <i>Alnus</i> , <i>Betula</i> , <i>Prunus</i> , <i>Sorbus</i>	> 75 jaar	> 100 jaar
Middellang levende soorten <i>Acer</i> , <i>Fraxinus</i> , <i>Juglans</i> , <i>Pinus</i> , <i>Ulmus</i> , e.a. ...	> 150 jaar	> 200 jaar
Lang levende soorten <i>Carpinus</i> , <i>Castanea</i> , <i>Fagus</i> , <i>Platanus</i> , <i>Quercus</i> , <i>Taxus</i> , <i>Tilia</i>	> 200 jaar	> 300 jaar

Tabel 8: Leeftijdstabel van verschillende boomgenera

4 Berekening van een schadevergoeding voor bomen

4.1 Wanneer wordt een schadevergoeding berekend?

Het kan belangrijk zijn om een schadevergoeding voor een boom te berekenen in de volgende gevallen:

- bij schade door een verkeersongeval;
- bij schade door slecht uitgevoerde onderhoudswerken (snoeischaade, maaischaade);
- bij schade door vandalisme;
- bij clandestien kappen;
- bij schade door bouwwerkzaamheden, tenzij die welke zijn toegestaan volgens 1-Art. 30 van het SB 250.;
- bij schade door de aanleg van allerlei nutsvoorzieningen (kabels, buizen, ...);
- bij schade door grondophoging, door wijziging van de grondwaterstand;
- bij schade door strooizouten, herbiciden, gaslekken, e.d.

4.2 Hoe wordt een schadevergoeding berekend?

Wanneer de 'Uniforme Methode' gebruikt wordt om een schadevergoeding te berekenen, dan moet een onderscheid gemaakt worden tussen een boom die totaal vernield is en een boom die gedeeltelijk beschadigd is.

In beide gevallen wordt eerst de waarde van de boom berekend volgens 3. Deze waarde vormt dan de grondslag voor de berekening van de schadevergoeding.

4.3 Schadevergoeding bij totale vernieling van een boom

Voor de berekening van de schadevergoeding voor bomen die totaal vernield zijn, maakt men een onderscheid tussen vervangbare bomen en niet-vervangbare bomen. In het eerste geval kan de vernielde boom vervangen worden door een gelijkwaardig exemplaar (= zelfde soort én zelfde afmetingen). De beoordeling van het begrip vervangbaar en niet-vervangbaar vereist deskundigheid op het gebied van bomen.

4.3.1 Totale vernieling van een vervangbare boom

Indien de vernielde boom vervangen kan worden door een gelijkwaardig exemplaar (zelfde soort | zelfde boommaat), dan zal de schadevergoeding gelijk zijn aan de som van de volgende twee kostenelementen:

- de kostprijs voor het rooien en verwijderen van de vernielde boom en het verwijderen van de stronk;
- de kostprijs van de nieuw aan te planten boom, inclusief de plantkosten en een hergroeigarantie van minstens 3 jaar.

4.3.2 Totale vernieling van een niet-vervangbare boom

Indien de volledig beschadigde boom niet vervangen kan worden door een gelijkwaardig exemplaar, dan is de schadevergoeding gelijk aan de som van de volgende twee kostenelementen:

- de kostprijs voor het rooien en verwijderen van de vernielde boom en het verwijderen van de stronk (en het eventueel herstellen van het wegdek of de verharding);
- de waarde van de vernielde boom, berekend volgens de 'Uniforme methode' (3).
- de kostprijs voor de heraanplanting van een vervangende boom⁽⁸⁾

4.4 Schadevergoeding bij gedeeltelijke beschadiging van een boom

Indien de boom gedeeltelijk beschadigd is, dan wordt aan de hand van de omvang van de schade een schadepercentage bepaald. Dit percentage wordt vermenigvuldigd met de berekende boomwaarde.

Het bedrag dat men op deze wijze verkrijgt, is gelijk aan de waardevermindering van de boom.

De schadevergoeding is gelijk aan de som van:

- de waardevermindering van de boom;
- de eventuele kosten voor noodzakelijke wondverzorging.

Er zijn 6 mogelijke gevallen van gedeeltelijke beschadiging van een boom:

- oppervlakkige beschadiging of ontschorsing van de stam;
- diepe beschadiging van de stam, met beschadiging van het hout;
- beschadiging van de kroon (kruin);
- beschadiging van de wortels;
- conditieverlies;
- herhaalde of gecombineerde schade.

4.4.1 Oppervlakkige beschadiging of ontschorsing van de stam

Hieronder verstaat men beschadiging door het wegrukken van de bast tot op het spinthout.

Men dient rekening te houden met de verhouding tussen de breedte van de wonde en de omtrek van de stam. Aangezien de hoogte van de wonde geen invloed heeft op de genezing, wordt hiermee geen rekening gehouden. De breedte van de wonde wordt gemeten ter hoogte van het breedste deel van de wonde. De waardevermindering door oppervlakkige beschadiging of ontschorsing van de stam wordt weergegeven in tabel 2-9-8

Beschadiging in % van de stamomtrek	Waardevermindering in % van de boomwaarde
≤ 10	5
11 - 20	10
21 - 30	20
31 - 40	30
41 - 50	40
51 - 60	60
61 - 75	90
76 - 100	100

Tabel 9

4.4.2 Diepe beschadiging van de stam, met beschadiging van het hout

Hieronder verstaat men verwondingen aan de stam waardoor het spinhout en soms het kernhout beschadigd is. Er dient rekening gehouden te worden met de verhouding tussen de breedte van de wonde en de omtrek van de stam.

De waardevermindering wordt weergegeven in tabel 10.

Beschadiging in % van de stamomtrek	Waardevermindering in % van de boomwaarde
≤ 20	20
21 - 25	25
26 - 30	35
31 - 35	50
36 - 40	70
41 - 45	90
46 - 100	100

Tabel 10

4.4.3 Beschadiging van de kroon

Bij het beschadigen van de kroon, onder meer door het afbreken van één of meer gesteltakken, verlagen de esthetische en de functionele waarde aanzienlijk en verlaagt de kans op normaal uitgroeien van de boom. Bij het berekenen van de schadevergoeding dient hiermee terdege rekening te worden gehouden. Het verlies van één of meer gesteltakken geldt als een zware beschadiging.

De waardevermindering is weergegeven in tabel 11.

Kroonvolumeverlies (%) door verdwenen tak(ken)	Waardevermindering in % van de boomwaarde
≤ 20	20
21 - 25	25
26 - 30	35
31 - 35	50
36 - 40	70
41 - 45	90
46 - 100	100

Tabel 11

Wanneer door het afbreken van de gesteltakken de kroon moet bijgesnoeid worden of wondverzorging noodzakelijk is, worden de gemaakte kosten bij de waardevermindering gevoegd.

4.4.4 Beschadiging van de wortels

Beschadiging van de wortels kan vooral bij bomen die moeilijk wortels vormen of bomen die geen paalwortels bezitten belangrijke gevolgen hebben. Met de mogelijkheden van een dergelijke beschadiging dient bij het bepalen van de schadevergoeding ten volle rekening te worden gehouden. De schade wordt berekend in procenten van de projectie van de totale boombeschermingszone (TBBZ) en is weergegeven in tabel 12.

Beschadiging binnen de TBBZ in % van de TBBZ	Waardevermindering in % van de boomwaarde
≤ 20	20
21 - 30	30
31 - 40	40
41 - 50	60
51 - 60	80
61 - 100	100

Tabel 12

4.4.5 Conditieverlies

Door allerlei oorzaken kan na zekere tijd bij een boom conditieverlies optreden, waardoor de boomwaarde afneemt. In dit geval kan de schadevergoeding berekend worden door het verschil te maken tussen de boomwaarde vóór het conditieverlies en de waarde die verkregen wordt nadat aan de boom een andere (= lagere) conditiewaarde (C) is toegekend.

4.4.6 Herhaalde of gecombineerde schade

Indien zich op korte tijd herhaalde schade voordoet, dient de laatste schade te worden berekend op basis van de verminderde waarde van de boom, na het vorige schadegeval.

Er kan ook sprake zijn van een combinatie van stam-, kroon- en wortelbeschadiging. De schadevergoeding moet dan berekend worden op basis van de som van de schadepercentages. Indien deze groter is dan 100 % moet de schade berekend worden zoals bij totale vernieling.

De waardevermindering als grondslag voor de berekening van de schadevergoeding kan per boom nooit groter zijn dan de totale waarde van de boom.

5 Modelformulier

Op de volgende 2 bladzijden is een modelformulier afgedrukt dat gebruikt wordt voor de waardebeoordeling van bomen volgens de 'Uniforme methode'.

WAARDEBEPALING VAN EEN BOOM VOLGENS DE UNIFORME METHODE			
<i>Identificatiegegevens van de boom</i>			
Gemeente	Eigenaar	Groenobject	
Deelgemeente	Adres	Boomfiche	
Straat	Boomnr.	
<i>Beschrijving van de boom</i>			
Boomsort (wetenschappelijk)	[hieronder is ruimte voor tekening]		
Nederlandse benaming			
Situering boom (huisnr./kadaster)			
Numerieke kenmerken / morfologie			
Stamomtrek op 1,3 m	cm		
Stamdiameter(s) op 1,3 m	cm	cm	
Diameter kroonprojectie	cm		
Diameter TBBZ	cm		
Diameter boomspiegel	cm		
Stamhoogte	cm		
<i>Berekening van de boomwaarde</i>			
Basiswaarde (B)	eenheidsprijs (zie www.vvog.info)	EUR /cm ²	
	× d ₁ × d ₂ *	× (d ₁) × (d ₂)	
	× π	× 3,14 (π)	
	× 0,25 (= delen door 4)	× 0,25	= (B)
Soortwaarde (S)	(zie www.vvog.info)	× (S)
Standplaatswaarde (ST)			
1,0	sterk verstedelijkte stad/dorpskern		
0,9	gesloten bebouwing		
0,8	open en halfopen bebouwing	× (ST)
0,7	overgangszone (bebouwde kom – landelijk gebied)		
0,6	landelijk gebied		
Conditiewaarde (C)			
1,0	boom in optimale conditie, geen schade, hoge levensverwachting		
0,7 - 0,9	boom in goede conditie beperkte schade	× (C)
0,4 - 0,6	boom in matige conditie		
0,1 - 0,3	afstervende boom		
Plantwijzewaarde (P)			
1,0	solitair		
0,9	perfecte rijbeplanting / dubbele rij		
0,8	rijbeplanting met ontbrekende bomen / 2 bomen	× (P)
0,7	groep van 3 à 4 stuks		
0,6	groep van 5 à 10 stuks		
0,4	grotere groepen (bosspark, bosachtige beplantingen)		
Meerwaardefactor (M)			
1	geen of minder dan 3 kenmerken van ecologische of erfgoedwaarde		
1,5	boom in erfgoedinventaris OF 3 ecol./erfgoed kenmerken	× (M)
2	4 ecol./erfgoed kenmerken OF 2 ecol. + 1 hoge ecol. waarde		
	OF ruimere bescherming als monument/landschap/stads-dorpsgezicht		
2,5	individueel beschermde boom		
Totale boomwaarde	W = B × S × ST × C × P × M		= EUR

* bij ronde stam: d₁ = d₂ = omtrek/π

Voetnoten

- ⁽¹⁾ | Met het opnemen van een ecologische factor in de Uniforme Methode voor Waardebeoordeling van bomen worden algemene structuurkenmerken/microhabitats gewaardeerd die een ecologische waarde vertegenwoordigen, die permanent zichtbaar zijn en die herkend kunnen worden door niet-specialisten.
Deze waardebeoordeling kan niet gebruikt worden om de aanwezigheid van zeldzame/beschermde soorten of een zeer specifieke ecologische waarde te waarderen. Daarvoor is bijkomend onderzoek en waardering door een specialist vereist.
Er is voor gekozen om enkel kenmerken met een effectief bestaande ecologische waarde te waarderen. Dit omvat dus niet de kenmerken met de potentie om in de toekomst ecologische waarde te ontwikkelen (zoals bv. blootliggend hout of recent uitgescheurde takken). Dit sluit bovendien uit dat de schadevergoeding voor beschadiging kunstmatig verkleind wordt door een ecologische waarde toe te kennen aan recent toegebrachte beschadigingen.
Microhabitats die een zeer lange tijd nodig hebben om zich te ontwikkelen, zoals uitgebreide holtes of een zeer hoge leeftijd, worden hoger gewaardeerd.
Het toekennen van een meerwaardecoëfficiënt op basis van een ecologische factor zal interfereren met de factor voor conditiewaarde. Bij bomen waar mechanische gebreken eveneens een ecologische waarde vertegenwoordigen, laat de ecologische factor toe om de waardevermindering voor conditiewaarde te compenseren. In de meeste gevallen zal het gaan om een gedeeltelijke compensatie. Slechts in het geval van ecologisch zeer waardevolle bomen zullen de conditiefactor en de ecologische factor elkaar opheffen of de boomwaarde verhogen, bv. conditiewaarde ≥ 0.5 en meerwaardefactor = 2.
- ⁽²⁾ | Met het opnemen van een factor 'erfgoedwaarde' wordt de cultuurhistorische waarde van bomen erkend in de Uniforme Methode voor Waardebeoordeling van bomen. Deze factor is enerzijds gebaseerd op de wettelijke bescherming van bomen als monument, cultuurhistorisch landschap en stads- en dorpsgezicht, en op de door het agentschap Onroerend Erfgoed (of door onroerend erfgoedgemeenten en intergemeentelijke onroerend erfgoeddiensten) opgestelde inventarissen van bomen met erfgoedwaarde. Deze inventarissen en beschermde items zijn door iedereen online raadpleegbaar.
Vermits de inventarissen voorlopig nog erg onvolledig en niet gebiedsdekkend zijn voor Vlaanderen, wordt er anderzijds ook gewerkt met een aantal erfgoedkenmerken (waarop bovenvermelde inventarissen en beschermingen zich baseren). Zo krijgt een nog niet geïnventariseerde boom met duidelijke erfgoedwaarde toch een erfgoedwaardefactor.
Wanneer schade wordt toegebracht aan een beschermde boom moet dat gemeld worden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en moeten in overleg herstelmaatregelen worden opgesteld.
- ⁽³⁾ | Vanouds wordt de stamomtrek/diameter van een boom gemeten op 1,3 m boven het maaiveld. Men spreekt in de literatuur van de diameter op borsthoogte (d_{hb}) (=borsthoogte van een normale volwassene) of d_{hb130}. Dit gegeven is in tegenstelling tot de bepalingen in de Wetgeving op de Ruimtelijke ordening inzake het vellen van bomen waar een omtrekmeting voorgeschreven wordt op 1 m boven het maaiveld [VCRO, art. 4.2.1]
- ⁽⁴⁾ | De Vlaamse erfgoedinventaris kunt u hier raadplegen: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/zoeken> of <https://geo.onroerenderfgoed.be>
- ⁽⁵⁾ | In het verleden werden sommige bomen, die nu individueel als monument beschermd zouden worden, beschermd als heel klein landschap. Er zijn een 20-tal bomen in dit geval. Een voorbeeld hiervan is een boom in de Kerkstraat in Veurne: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/13158>
- ⁽⁶⁾ | Voor de bepaling van de erfgoedkenmerken van bomen kan verder gebruik gemaakt worden van de thesaurus onroerend erfgoed: <https://thesaurus.onroerenderfgoed.be/conceptschemas/ERFGOEDTYPES/c/932> of de handleiding voor het inventariseren van houtige beplantingen met erfgoedwaarde en/of andere handleidingen voor houtig erfgoed, zoals:
- Van Driessche, T. & Van den Brecht, P. (2015). Methodologie voor het beheer van historische tuinen en parken in Vlaanderen. Handleiding, agentschap Onroerend Erfgoed, 288pp. Online publicatie: <https://oar.onroerenderfgoed.be/item/726>
 - Van Driessche, T., Van den Brecht, P. & Smets, K. (2017). Handleiding voor het beheer van historische dreven en wegbeplantingen. Handleiding, agentschap Onroerend Erfgoed, 205pp. Online publicatie: <https://oar.onroerenderfgoed.be/item/411>
 - Van Driessche, T. (2019). Handleiding voor het beheer van hagen en houtkanten met erfgoedwaarde. Handleiding, agentschap Onroerend Erfgoed, 180pp. Online publicatie: <https://oar.onroerenderfgoed.be/item/5244>
 - Van der Linden, G., Vanmaele, N., Smets, K. & Schepens, A. (2020). Handleiding voor het inventariseren van houtige beplantingen met erfgoedwaarde. Handleiding, agentschap Onroerend Erfgoed, 140pp. Online publicatie: <https://oar.onroerenderfgoed.be/item/5430>
- ⁽⁷⁾ | De in de tabel opgenomen leeftijden voor de vermelde boomgenera zijn geen gemiddelde leeftijden, maar moeten beschouwd worden als uitzonderlijk, wat in de lijn licht van de geest van de factor M-waarde.

⁽⁸⁾ | Wanneer na vernieling van een niet-vervangbare boom een nieuwe boom wordt aangeplant (op dezelfde locatie) kunnen de kosten voor die heraanplanting in rekening gebracht worden. Deze kosten kunnen zijn: maken plantgat, inbrengen bomengrond, aanbrengen steunpalen, ...